

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi
Maioris Apvd Heripolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ...
Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri
potuerunt, omnia**

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Heripolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
fundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofurti, 1601

XLII. Ioan. Titem. Abbas Monasterii D. Iacobi In Svbvrbano ciuitatis
Heripolensis, M. Matthæo Herbeno amicorum integerrimo salutem D. P.

urn:nbn:de:0128-1-17336

Trithemii

Opera
Historia

IOAN. TRITEM. ABBAS MONASTERII D. IACOBI IN SYBVR.
bano cinitatis Heripolensis, M. Mattheo Herbeno amicorum
integerrimo salutem
D. P.

Locorū distantia facit nimia quod dare ad te literas rarius possum, nec ideo tamen spiritu disiungor à te, quamuis corpore tibi longe sum ablens, quem in vera charitate Christi semper amavi, & inter amicos primariū cōstitui. Semper itaq; mihi præsens es spiritu, cum te habeam in visceribus fraternæ charitatis. Biennium effluxit quo ultimas ex Colonia Agrippina ad te literas dedi, cum quibus miseram & exemplar literarum mearū ad Briselium communem amicum, quo certior fieres de his quæ tunc mecum agebantur. Interea nunciorum penuria nihil scripsi ad te, neq; literas tuas vidi villas, quod eadem causa arbitror accidisse. De Colonia soluto cōuentu principum, cum serenissimo principe Electore Ioachim Marchiam Brandenburgensem intraui, & cum eo mensibus nouem cōmoratus sum.

Verum postea reuersus Budorim animo & intentione redeundi ad Spanheim, cum fratres meos Melantium priorem, quem nosti maxime, cum Cynonotis æmulis meis consiprassè aduersum me manifesto cognouissem inditio, mutauipropositum, susceptaq; oblata mihi abblesia, in qua nunc dego sancti Iacobi iuxta Heripolim, Spanhemensem cum improbis monachis resignau. Quid enim in medio æmularum facerē, qui semper vel occultas in me, vel apertas inimicitias agerent, ita ut nulla mihi vñquam posset esse securitas, sed continua suspicio insidiarum vtrinque mox ostiretur, iuxta dictum Achillis ad Hectorē apud Homerū Illados x. ita loquentis:

Ἄλλα λύκοι τε καὶ ἄρνες διέφραγμα μετέβησαν
Ἄλλα πάντα φρόνεστος δέσμωτερες ἀλλήλαι
Ἄλλα οὐδὲ μηδέ τι φίλοι μάρτυρες, &c.
Παράφρασις.

*Vi non est leonibus & viris concordia firma,
Neque lupi & oues unum animum habent,
Sed mala meditantur vtrinque ad inuicem;
Sic non erit me & te amari alterutrum.*

Interposuerunt patres ordinis nostri vices, nosque ad mutuam nitabantur reuocare concordiam, mihique viribus totis redditum ad monasterium persuadere tentabant, sed tutum mihi vñsum non est, inimicis confidere necessitate sua non voluntate reconciliatis, Pittaci memor sapientiae pulchre monentis. *Mud' τὸν ἐπίσημον φίλον ήγειρε.*

Hoc est:

Negue inimicum amicum tibi existimat.

Et Menander:

Λόγον παρ' εἰς Σπέρμα μὲν ποθεὶς θύγατρον φίλον.
id est.

Sermonem ab inimico nunquam putabis amicum.

Cessi ergo inuidia & æmulationi satis oportunc, nec me pœnitet, quietem bonam & pacem D E O fauente consecutum, vbi Iberius iam deinceps mihi meti p̄fice liceat esse intentum. Semper enim tumultuarias mundi occupationes odi, magis autem & loci solitudinem & mentis tranquillitatem amavi, vñque ad inuidiam quorundam, quod ipse non ignoras, qui non paucis diebus mecum Græcarum literarum amore in Spanhemensi monasterio dudum conuersatus es, moresque tam meos quam fratrum meorum satis peruidisti. Sed missa faciam hæc: amicorum tibi conditions exponam potius, quoniam perlubenter seire te non dubito. Ioannes Damius qui Græcas literas tecum à me olim didicit in monasterio Spanhemensi, præpositus est monialium in No-

in Noniburgio prope Heidebergam, & rebus imarseris catenis pene studitissima lire rarum
omne polis poli. Rogerius noster Sycamber suo more libris fecit ac fucus praecepit in
microscopio ut vel solos iutulos recensere mihi futuadis omnia quae hie subtiliter
puliculorum. Absolutus enim (ut suo uter verbo) ecclatim triginta sex lucubrationes in
opuscula in codicibus quatuor, & nec hodie feribile esse. Jacobus Windfueller Augustina
tina est grauem a fratribus cremeris duci Augustini sustinens persecutionem, propero ap
in quodam opere ad integrum, pranotato, scripsit ipsum Augustinus non exitis se mo
nachum sine cucullatum. Comparatio homini pene ultra vires moleste seruit, cuius ha
bile ingenium iam senectentis adiungit compellitur juriatrum. Nam in propria perhorta
cirari illi ad sedem Apostolicam procurarunt, cuius apogogiam in centum versu folio va
ditam cum literis meis ad te misi, ut exculpatio mea viri intelligas. Etbastianus Brant ad
huc Argentinam viuit publico senatus suspendio conductus. Ioannes Notarius monachus il
le Spanhemensis, qui nunquam in coniurationem praetoriorum aduersorum me edidens iste,
mortuus est, pro cuius anima ut intercedas pro me Deum, tecum in atq[ue] eti[am] orando. Ni hi re
tro in Abbatia Spanhemensi successit prior Melanus, quem nos, qui non satis pastor illi
fidelis exiit. Non imputet illi Deus, quoniam ipsius fortis seductus est Valeatus &
columis Nestoreos in annos memor nostri ad Deum. Et Heribolus die mensis Augusti
Anno Christianorum 1597.

IOAN. TRITEM. ABBAS MONASTERII DIVITACOBI HERBIPOLensis, Ioanni Capellero mathematico Parisiensi salutem.

REBRIVS ad litteras datur, cruditatis. Ioannes, summi non decesset copia nuncio-
rum. Non te latere credo quod abbatiam Spanhemem propter iniuidiam amulorum
dimisi, & ideo tibi scribere de hac ipsa mutatione mea necessarium non iudicau. Causas
mutacionis tuas in me orationum ultimam etenim opus feci, clima pium me esse in Colonia
Agrippina in magno conuenient illo Principum. Quem qui nichil faciat in Marchia
Brandenburgensi successus, quid ibi egerit, quibus auctoritatibus. Principe munib[us] suis
rim, & quid nunc agat. Haec sum maliziarum tuaquae est, & quodvis per amplius virgata
menose desiderium. Misericordia Deo, quid si possem ordinari inter
Marchiam intratu, & qui claudis etiam ex sua via ius curis, ut me Coloniensi distis in Mar-
chia principis chirurgico me curante perfecte convalui. Mansi autem in Berlini cuius ipso
Marchiono mensibus novem didicis cali fusi us officio. Tradidit enim precepta Regulis
principi, quibus sine magno labore in latine lingua doctior bauast. Despiseriam ad instan-
tiam eius quendam sylvestrem, quorum lessio e gaudebat. Jam enim Latine scribis ornata-
re, & loquitur diserte, ac qui quid legi possede intelligit. Reuerterentur me tandem
gratia eum muneras ducatos trecentos mithridonius, seq[ue]ntia majora datum dum tempo-
re promisi. Postea vero cum me in hac abbatia constitutum ardimis, ostiani alia dona
splendida transmisit. Habet breuiter ad interrogata respondit. Et ecce hic mihi iam ynu-
& studio scripturarum tanto liberis, quanto minus sum in exercitu temporalium rerum od-
cupatus. Panperculum & exiguum est monasterium cuius praesidio, & paucis ob id negotiis
inquietum. Si lacubratio cum mecum intercessaratum, exigis seriem, & hanc tibi breui
narratione expediam. Epistolas meas familiares quas dedi ad amicos ex eo die quo de Spal-
heim exiui, prima videlicet die mensis Aprilis, anni Christianorum millesimi quingenti
sum quatuor, usq[ue] ad introitum meum ad hanc abbatiam, qui fuit quintadecima Octobris
anni sequentis, in librum ynum comportau. Cui adiunxi & secundum, qui continet epi-
stolas primi duntaxar anni praealios me in hoc monasterio, cui & istam in scrofula Dein-
de scripti itineraria totius vite meae, a tempore nativitatis meae ylque in hunc annum.
Post haec lucubraui de audiibus sancti Iosephi nutricij salutis librum unum. Item scripti
hac astare opus magnum quod prae notari Polygraphiam libros sex, ad memoriarum pri-
cipem Dominum Joachim Marchionem Brandenburgensem. Scripti Scalid quædam mi-
noræ opicula, quorum assignare titulos superfluum existimo. Præterea quæ in manibus
veniantur, cum perfecero, forsan intelleges. Steganographiam vero meam, cuius primos
duos libros in Colonia vidisti, nescio si vñquam in lucem addidis sum, irrum in futura
tionum. Prima ratio quæ me ab eius editione retrahit, est futuri consideratio, & timor
meritis bibens rido. Id est tempore missi miserebamur. Atque inquis meus, eus ob vesti-
punctis.